

Atlantida - izgubljeni grad kao polazište za modne ilustracije

Peternel, Rea

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:079417>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-28**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD

**ATLANTIDA-IZGUBLJENI GRAD KAO POLAZIŠTE ZA
MODNE ILUSTRACIJE**

REA PETERNEL

Zagreb, kolovoz 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
Zavod za dizajn tekstila i odjeće

ZAVRŠNI RAD

**ATLANTIDA-IZGUBLJENI GRAD KAO POLAZIŠTE ZA
MODNE ILUSTRACIJE**

Izv. prof. art. PAULINA JAZVIĆ

REA PERNEL
11296/TMD

Zagreb, kolovoz 2022.

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY
Department of Textile and Clothing Design

FINAL THESIS

**ATLANTIS-THE LOST CITY AS A STARTING POINT FOR
FASHION ILLUSTRATIONS**

PAULINA JAZVIĆ, Assoc. Prof. Art

REA PETERNEL
11296/TMD

Zagreb, August 2022.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Broj stranica: 37

Broj slika: 33

Broj literaturnih izvora: 9

Broj likovnih ostvarenja: 21

Mentor/ica: izv. prof. art. Paulina Jazvić, ak. Slik.

Članovi povjerenstva:

Doc. art. Ivana Mrčela, mag. art., predsjednik/ica

Izv. prof. art. Paulina Jazvić, ak. slik., član/ica

Doc. Dr. sc. Blaženska Brlobašić Šajatović, član/ica

Doc. art. Marin Sovar, ak. slik. graf., zamjenik člana/ice

Datum predaje: _____

Datum obrane: _____

Ocjena: _____

“...in a single day and night of misfortune, the island of Atlantis disappeared into the depths of the sea.”

- Platon, 360 pr. Kr.-

SAŽETAK

Platonova Atlantida jedna je od najpoznatijih priča starogrčke civilizacije. Od svog nastanka pa sve do danas budi popriličan interes znanstvenika koji su željni pronaći točnu lokaciju izgubljenog grada. Svih tih godina umjetnicima služi kao inspiracija za pisana dijela, slike, skulpture pa i modne kolekcije. U ovom radu bavit ću se analizom djela i teorijama koje su se pojavile tokom godina, kao i dizajnere koji su njima bili inspirirani. Pri tome u najvećoj mjeri su mi poslužili *Dijalozi- Kritija i Timej* koje je Platon napisao oko 360. godine prije Krista. Te djelo *Atlantida: Antediluvian World*, koje je Ignatius Loyola Donnelly napisao 1882. godine. Nakon teorijske analize izradila sam petnaest ilustracija koje su podijeljene u tri faze pod nazivom *Moć, Boj i Pad*. Ove tri faze prate život Atlantidana prema Platonu, od njihova vrhunca moći do sloma i potonuća u more.

Ključne riječi:

Platon, Atlantida, Grčka kultura, umjetnost, mit

ABSTRACT

Plato's Atlantis is one of the most famous stories of the ancient Greek civilization. From its origin until today, it has attracted considerable interest from scientists who are eager to find the exact location of the lost city. All these years, it has served as inspiration for artists for their writings, paintings, sculptures and even fashion collections. In this paper, I will deal with the analysis and theories that have appeared over the years, as well as the designers who were inspired by them. The Dialogues of Critias and Timaeus, written by Plato around 360 BC, helped me the most. And the work Atlantis: Antediluvian World, written by Ignatius Loyola Donnelly in 1882. After the theoretical analysis, I created fifteen illustrations, which were divided into three phases called Power, Struggle and Fall. These three phases follow the life of the Atlanteans according to Plato, from their peak of power to their collapse and sinking into the sea.

Keywords:

Plato, Atlantis, Greek culture, art, myth

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. TEORIJSKI DIO	
2.1. Platon.....	2
2.2. Platonova Atlantida.....	4
2.3. Zapisi drugih autora.....	6
2.4. Teorije o Atlantidi.....	7
2.5. Alexander McQueen: Plato's Atlantis.....	8
3. VLASTITO LIKOVNO OSTVARENJE	
3.1. Ciklus ilustracija Moć, Boj, Pad.....	11
3.2. Konstrukcija i modeliranje kroja.....	30
4. ZAKLJUČAK	34
5. LITERATURA	35
6. PRILOZI	36

1. UVOD

U ovome radu analizirane će biti priče o *Atlantidi*, grčkog filozofa Platona. Prvotno, prikazano će biti Platonovo shvaćanje *Atlantide*, a onda i drugih pisaca i filozofa.

Od svoga nastanka, *Atlantida* budi interes u znanstvenicima za pronalaskom njezine točne lokacije, no ni nakon toliko godina istraživanja njezino odredište nije pronađeno. Uz pomoć zapisa drugih pisaca i filozofa objašnjena će biti struktura i simbolika te dublje značenje ovoga dijela. Također sve teorije koje su se kroz godine proučavanja pokazale istinitima pa i one koje danas više ubrajamo u znanstvenu fantastiku nego nešto što bi moglo biti istinito.

Na kraju ću prikazati način na koji sam shvatila priču i što me je inspiriralo pri izradi ilustracija. Proučit ću dizajnere koji su također inspiraciju za svoju kolekciju pronašli u ovom djelu te dizajnere u čijem stvaralaštvu i pojedinim kolekcijama vidim motive koji se pojavljuju u ovoj priči o *Izgubljenom gradu*.

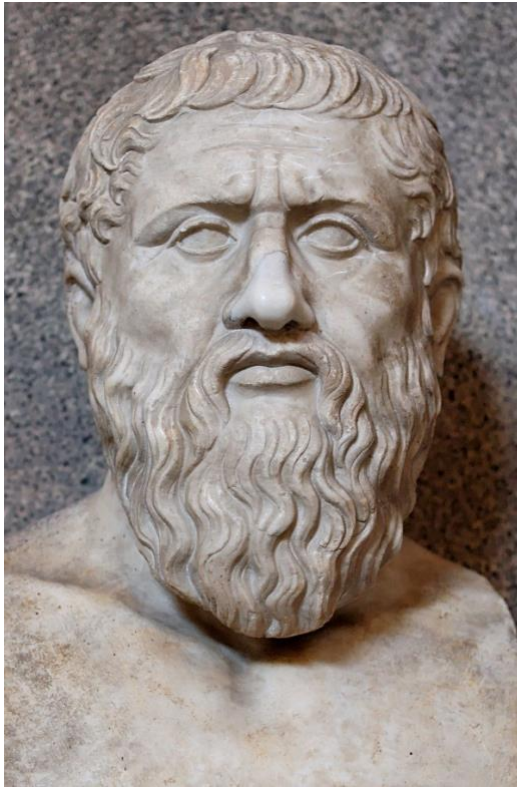
2. TEORIJSKI DIO

2.1. Platon

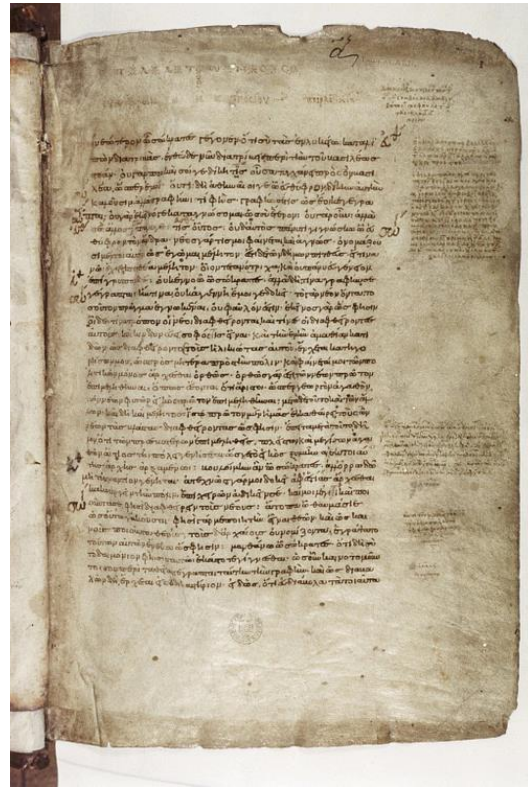
Platon je grčki filozof rođen 429. godine prije Krista u obitelji atenskih aristokrata Krista. Rođen u vrijeme Peloponeskog rata¹ vjeruje se, da su njegovo djetinjstvo i mladost imali veliki utjecaj na njegova djela. Već u ranim godinama svog života okreće se filozofiji. Glavni uzor i učitelj bio mu je Sokrat.² Iako se bavio raznim filozofskim pitanjima, ono njemu najbliže bilo je pitanje o stvaranju idealne države i društva. Djela je pisao u obliku dijaloga u kojima je Sokrat uvijek bio jedan od govornika. Platon je imao 4 razdoblja stvaranja: Sokratovo razdoblje, prijelazno razdoblje, zrelo razdoblje i kasno razdoblje. U svojim djelima i promišljanjima uvijek je imao povijesne spise dugih filozofa pomoću kojih bi dokazao svoje teze. Platon je pisao na više razina, u njegov tekstove su uključene i druge znanstvene discipline poput: povijesti, arheologije, mitologije i geografije. Ideje je crpio iz bogate riznice grčkih mitova u koje su tadašnje civilizacije vjerovala i o kojima su i drugi filozofi pričali. Umro je u Ateni 347. godine prije Krista.

¹ Rat za prevlast u Grčkoj, vođen od 431. do 404. godine prije Krista. Pobjedu je odnio Peloponeski savez pod vodstvom Sparte porazivši Atički pomorski savez pod vodstvom Atene.

² Grčki filozof, rođen 469. godine pr. Kr i umro 399. godine pr. Kr u Ateni, zadužen je za procvat atenske demokracije. Platonov učitelj u čijim se spisima pojavljuje i nakon svoje smrti.

Slika 1. Starogrčki filozof Platon

Slika 2. Originalni zapis Platonovih Dijaloga

Jedina priča koja nema nikakvih povijesnih dokaza i spominjanja je upravo priča o *Izgubljenog gradu, Atlantidi*. Samo djelo *Atlantida* ne postoji, već Platon o njoj progovara kroz dijaloge. Prvi dijalog u kojemu se spominje Atlantida stoji pod nazivom „Kriton“. Kriton je prava povijesna osoba, Platonov kolega filozof i daleki rođak. Priča o Atlantidi prešla je 4 generacije njegove obitelji sve dok nije došla do Platona koji ju je zapisao. U tom dijalogu Platon objašnjava Atlantidu, njezin geografski položaj, prirodna i životinjska bogatstva, državni ustroj i odnose s drugim okolnim carstvima. Kraj tog dijaloga je izgubljen ili nije završen. Dijalog pripada prvoj fazi Platonova stvaralaštva.

Drugi dijalog, u kojemu se spominje Atlantida naziva se „Timej“. Ovaj dijalog pripada zadnjoj fazi Platonova stvaralaštva. Sastoji od dva dijela: prvi dio čini razgovor između Sokrata, Timije, Kritona i Hemokrita, dok je u dijelu Timejev monolog o postojanju svijeta, budućnosti i svemiru, te o ljudima, njegovom tijelu i bolestima. Ne priča direktno o Atlantidi, već o njezinoj sudbini doznajemo kroz svega par rečenica, tvrdnji i usporedbi.

Platon je ova djela napisao između 360. i 350. godine prije Krista. Sam je rekao kako je ova priča prešla jako dug put, još od rata prapovijesnih civilizacija, no nikada nije porekao postojanje Atlantide ili je potvrdio da je to samo priča i djelo njegove mašte.

2.2. Platonova Atlantida

Platon je prvi put čuo priču o *Atlantidi* od svoga rođaka Kritona. Priča se prenosila u njegovoj obitelji 4 generacije. Kritonovom pradjedu priču je ispričao Solon, kada se vratio sa svoga putovanja u Egipat 600. godine prije Krista. Solon je u Egiptu vodio razgovore sa svećenicima, a da bi ih zabavio, ispričao im je o najranijim događanjima grčke prošlosti - mit o Niobi³ i velikom potopu.⁴ Na to mu svećenik odgovori: „ *Solone, solone vi Grci ste tek djeca i među vama nema niti jednog doista starog čovjeka.*“⁵ Tada mu Egipatski svećenik objasni kako se svakih nekoliko godina putanje zvijezda mijenjaju i one unište svijet vatrom i vodom te su takve katastrofe uništile i najstarije stanovnike Grčke. Egipat je zahvaljujući svom geografskom položaju i posebnim klimatskim uvjetima sve katastrofe preživio te ima zapise i o događajima iz najranijih vremena.

Na početku priče o *Atlantidi*, saznajemo kako je svijet bio podijeljen između Bogova. Posejdonu je pripalo veliko kopno okruženo morem. Zaljubio se i oženio Klitom te s njom dobio pet pari muških blizanaca. Pojam Atlantida označava državu koja se protezala Atlantskim oceanom, a glavni grad također je nosio ime Atlantida. Posejdon je podijelio Atlantidu na svojih 10 sinova, a vladarem glavnog grada postavio je Atlasa, prema kojemu je Atlantida dobila ime kao i Atlantski ocean. Atlas je vladao središnjim kopnom i imao je titulu kralja dok su ostala braća vladala manjim dijelovima i imali su titulu prinčeva. Kraljevi Atlantide posjedovali su iznimno bogatstvo kakvo „ *nikad prije ni nije imao, niti će opet imati, nijedan kralj ili moćnik.*“⁶ Resursi Atlantide bili su neiscrpnj. Metala poput zlata i srebra bilo je u velikim količinama. *Orichalcum*⁷ je naziv metala za koji se vjeruje da se nalazio u izobilju na Atlantidi te je bio jednako vrijedan kao i zlato. Od tih metala građeni su hramovi, kipovi nevjerojatnih veličina bogova, kraljeva i njegovih predaka. Njihovo bogatstvo vidimo i u raznovrsnosti biljnih i životinjskih vrsta. Od životinja, najviše je bilo slonova, a od biljaka, svaka biljka i nama danas poznata, od voća i povrća, orašastih plodova do mirisnog bilja obitavala je u jednom dijelu Atlantide.

³ Starogrčki mit o ženi Niobi koju su bogovi kaznili zbog njezine drskosti i oholosti ubivši joj svu djecu. U antičkoj književnosti primjer je zavisti bogova. (enc)

⁴ Mit koji se nalazi u predajama mnogih naroda (Ep o Gilgamešu, Noina arka, Mahabharata).

⁵ Platon: Dijalozi, Timej 55

⁶ Platon: Kriton, 114D

⁷ Metal koje se u velikim količinama nalazio u Atlantidi, mješavina zlata i bakra, imao je jednaku vrijednost kao i samo zlato.

Nadalje, Platon na dosta kompleksan način objašnjava društveno uređenje i hijerarhiju kraljeva. Svaki kralj imao je potpunu kontrolu nad svojim dijelom, no o odnosima među kraljevima, određivao je sam Posejdon. Svakih 5 do 6 godina, kraljevi su se okupljali u Posejdonovu hramu i tamo ispisivali zakone zadane od bogova. Glavni zakon bio je da kraljevi između sebe ne smiju ratovati, i ako se jedan nađe u ratu, ostali su dužni pomoći mu. Niti jedan kralj nije bolji i više bitan od drugog dok god to većina ne odluči. Atlasov prvi direktan potomak predvodio je vojsku – bio je vođa najveće svjetske vojne sile. Tako su Atlantidani proširili svoju vlast na prekomorske krajeve, zauzeli su sjevernu Afriku do Egipta i Italiju do Etrurije.⁸ Osvojivši ove dijelove s takvom lakoćom, odlučili su se proširiti do Grčke gdje su došli u sukob s Atenjanima.

Stanovništvo države živjelo je u miru i blagostanju. Poštivali su pravila prirode i živjeli po božjim zapovijedima. Nije im bio bitan život u izobilju, jer su shvatili da je sve blago koje imaju umnoženo prijateljstvom, a ne suparništvom. S vremenom, božje blagostanje se smanjivalo, a ljudska pohlepa postala je sve većom. Sreću im je tada počela činiti moć i bogatstvo. Željni moći, krenuli su osvajati, ranije spomenuta kopna. U širenjima su ih zaustavili Atenjani, iako manji narod, s puno manje resursa. Atenjani su živjeli jednostavnim životom koji se potpuno razlikovao od života Atlantidana. Glavno oružje Atenjana bila je pohlepa vojske Atlantide koja se nije svidjela bogovima. Tada Zeus, vrhovni bog koji vlada po zakonima, vidio je promjenu u ponašanju ljudi te ih odlučio kazniti. Sazvao je sve bogove i rekao: „...“⁹

Ostatak teksta je izgubljen i ovime završava dijalog *Kriton*. Ostalo što smo saznali o *Atlantidi* jest da je Zeus kopno pogodio potresima i poplavama te „*u jednom danu i noći nesreće svi tvoji ratoborni ljudi potonuše u zemlju, a otok Atlantida na isti način nestade u morskim dubinama.*“¹⁰

Atlantida je nestala 9000 godina prije Platonovih zapisa.

⁸ Povijesni područje u sjevernoj Italiji između Tibera, Tirenskog mora i Arna.

⁹ Platon, *Kritija*

¹⁰ Platon, *Timej*

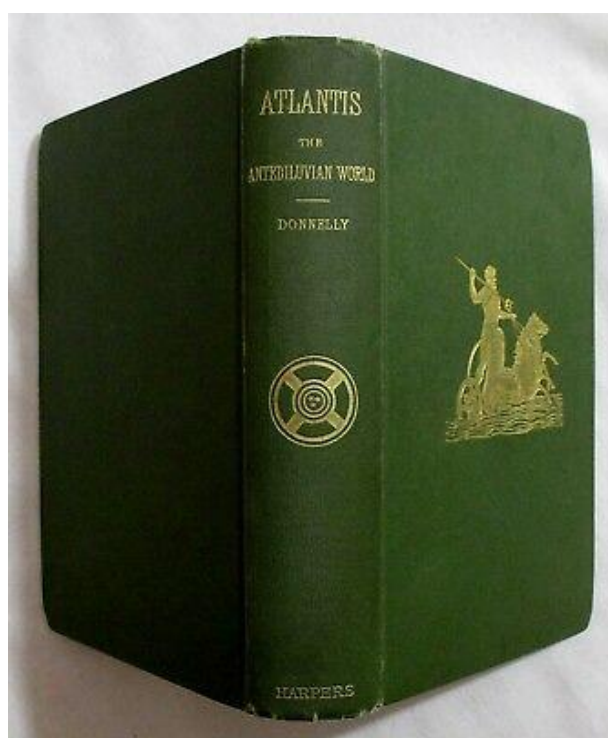
2.3. Zapisi drugih autora

Nakon Platonove smrti o Atlantidi se nastavilo pisati. Izdvajamo tri najznačajnija autora: *Krantor* je bio grčki filozof koji je pokušao pronaći dokaz o postojanju Atlantide, no svi su njegovi zapisi izgubljeni. *Proklo* je bio povjesničar koji je na svojim putovanjima u Egipat našao stare ploče na kojima je ispričana priča o sedam otoka od kojih su tri bila površinom jako velika i posvećena bogovima – Posejdonu, Amonu i Plutonu. *Zotik* je bio neoplatonistički filozof koji je u 3. st napisao epsku pjesmu na temelju Platonovih opisa Atlantide. Ignatius Loyola Donnelly, najznačajniji je pisac moderne literature, koji je napisao djelo pod nazivom *Atlantis: Antediluvian World*. Napisano po uzoru na Platovo dijelo, inspiraciju je pronašao u platonovim opisima.

Donnelly u svojem djelu Atlantidu i njezine stanovnike opisuje kao obične ljude koji nisu imali naklonost bogova već su dobro živjeli gradeći kanale i baveći se agrokulturom. Veliku ulogu u njihovom životu imala je i trgovina te su zbog nje plovili istražujući i pronalazeći druge zemlje. Tvrdi kako smo sve što danas znamo, vezano za obradu zemlje, obradu metala i jezika naslijedili od njih. Za svaku fikcionalnu stvar u Platonovim zapisima Donnelly je dao jasna i realna objašnjenja. Nakon izdavanja knjige, počela je moderna opsesija svijeta o pronalasku Atlantide.

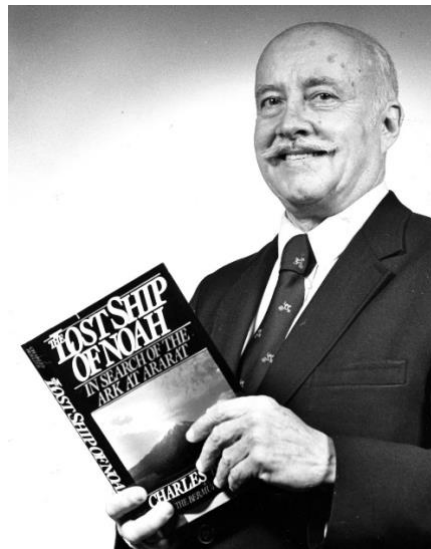
Slika 3. Ignatius Loyola Donnelly

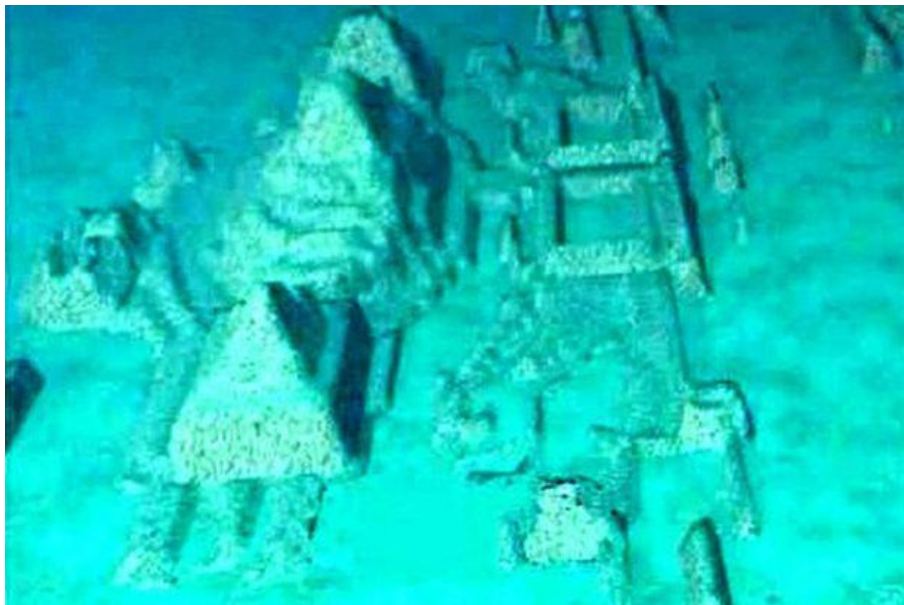
Slika 4. *Atlantis: The Antediluvian world*, prvo izdanje knjige

2.4. Teorije o Atlantidi

Opsesija o pronalasku Atlantide traje i danas. Tijekom godina razvile su se mnoge teorije o njezinu postojanju i potonuću. Sedamdesetih godina 20. stoljeća, Charles Berlitz tvrdio je, kako je Atlantida bila pravi kontinent koji je nestao u bermudskom trokutu.¹¹ Smatra da je otok postojao nedaleko od Bahama, gdje su pod morem pronađeni ostatci nalik ulicama, zidinama. Znanstvenici su uvjereni da je takav redoslijed kamenja nastao prirodnim putem kretanjem mora i promjenom morskih struja.

Slika 5. Charles Berlitz

Slika 6. Pronađeni ostatci grada ispod Bermudskoj trokuta

¹¹ Trokut između Bermuda, Floride i otoka Portorika, koji je još od 15-og stoljeća poznat po nestajanju brodova i aviona koji su ga prelijetali. Danas je još poznat pod nazivom *Vražji trokut*.

Druga teorija temelji se na vjerovanju da se pod pojmom Atlantide nalaze otoci koji su prosperirali između 2500 i 1600 godine prije Krista. Vjeruje se, da je to bila prva velika europska civilizacija za čiji je nestanak zaslužan razoran potres koji je aktivirao vulkan Theru¹² te je došlo do erupcije velikih razmjera. Grad je erupcijom i potresima oslabljen te su napadnuti od strane drugih naroda.

Zadnja teorija, ujedno i najprihvaćenija, je ta da je Atlantida bila samo plod Platonove mašte. Iako je Platon bio filozof koji je sve svoje teze temeljio na stvarnim i realnim dokazima, smatra se da je preko Atlantide htio uputiti na politička događanja. Njegov glavni interes bio je stvaranje idealne države, u dijelu Atlantidu je prikazao kao poruku ljudima da oholost i pohlepa uvijek na kraju budu kažnjeni. U dijelu, Atenu je prikazao kao savršenu državu, jer nije bio zadovoljan uređenjem države u njegovo doba. Volio je stari poredak više nego novi. S obzirom na to da je rođen za vrijeme rata, mnogi smatraju da je ratovanje između Sparte i Atene bilo inspiracija za rat između Atlantide i Atene, samo u dijelu Atenina savršena država pobjeđuje, dok je u stvarnosti Atena taj rat gubi.

2.5. Alexander McQueen: Plato's Atlantis

Alexander McQueen svoju kolekciju inspiriranu Platonovom Atlantidom, predstavio je u listopadu 2009. godine. To je bila posljednja kolekcija prije njegove smrti. Modni kritičari nazvali su je *njegovom najboljom kolekcijom* koja je stvorila potpuno novi put u budućnosti mode. Kao inspiraciju za kolekciju, uzeo je Platonovu Atlantidu te pomoću nje ukazao na probleme s kojima ćemo se susresti u budućnosti, npr. globalno zatopljenje čija je posljedica otapanje leda i podizanje razine mora, kao najveća prijetnja današnjice. Upravo je na to McQueen uputio svojom kolekcijom – evolucija i prilagodba je jedini način preživljavanja.

McQueen je na pistu poslao modele koji svojim izgledom podsjećaju na hibride, mješavinu između ljudi i vanzemaljaca. Kosa modela bila je čvrsto spletena u pletenice koje podsjećaju na peraje riba, a na obrazima su imale sfx protetike koje se inače koriste kao specijalni efekti za potrebe filma. Reviju su otvorili modeli u kratkim haljinama, printova životinjske kože. U prvom dijelu kolekcije prevladavaju zemljane boje, smeđa, zelena i žuta što prikazuje život na kopnu. U drugom dijelu kolekcije modeli sve više podsjećaju na izvanzemaljska bića. Boje koje prevladavaju su plavi i ljubičasti tonovi koji upućuju na život pod vodom. Ono najpoznatije što je ostalo od kolekcije su cipele inspirirane filmom „Alien“

¹² Područje današnjeg otoka Santorinia u Grčkoj

Ridleya Scotta iz 1979.godine. Vveliku pažnju privukle su „Armadillo“ cipele, koje svojom formom ne prate anatomiju ljudskog tijela te je u njima izrazito teške hodati.

Osim što je kolekcija sama po sebi izuzetna, privukla je veliki broj ljudi, čak i onih koji nisu zainteresirani za modu, jer je bila prva revija koja se uživo prenosila na internetu. Time je McQueen svoju poruku poslao široj publici i ušao u povijest kao prvi dizajner koji je spojio modu s tehnologijom.

Slika 7. Alexander McQueen, Plato's Atlantis

Slika 8. „Armadillo“ cipele

Slika 9. „Alien“ cipele

3. Vlastito likovno ostvarenje

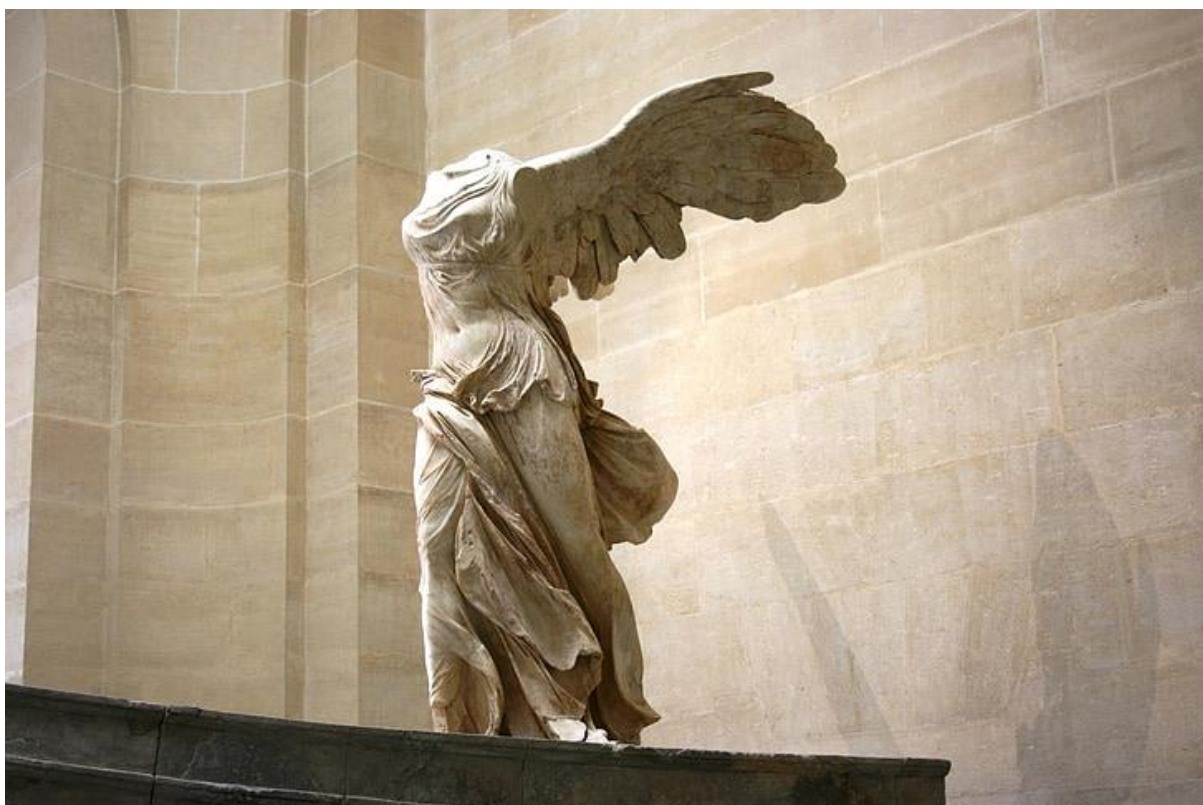
3.1. Ciklus ilustracija Moć, Boj, Pad

Osim što već po naslovu saznajemo da je ciklus podijeljen u tri faze, on se sastoji i od petnaest ilustracija. Pet ilustracija prikazuje život Atlantida na vrhuncu svoje moći. Drugih pet prikazuje trenutke nemira i potopa, trenutak evolucije i prilagodbe ljudskog tijela na nove životne uvijete i okolinu. Posljednjih pet prikazuje nov život pod vodom.

Kao vizualna inspiracija za ovaj ciklus bila je grčka kultura i umjetnost. Glavni motiv ilustracija čine likovi koji se uvijek nalaze u središtu kompozicije. Likovi su napravljeni po uzoru na grčke skulpture. Prikazani su većinom do bokova te postavljeni na postolja. Iza skulptura vide se naznake grčke arhitekture, u sva tri stila, dorskom, jonskom i korintskom. Pozadinu na svim ilustracijama čini ista scena koja se mijenja ovisno o fazi u kojoj se nalazi. Ako pozornost prebacimo na pozadinu u prvih pet ilustracija vidimo grčke stupove i lukove i odličnom stanju, u drugih pet ilustracija vidimo njihovo raspadanje u vrijeme rata i prirodnih katastrofa i u posljednjih pet ostale su ruševine koje polako propadaju pod vodom.

Svi su likovi prikazani s jednakim karakteristikama poput bijele kose, mišićava i vitka tijela, punih usana i praznih očiju. Neke od tih fizičkih karakteristika se mijenjaju kako se oni prilagođavaju na nov način života. U trećoj fazi, oči likova se razvijaju, gube obrve, rubovi usta se šire te jagodične kosti jačaju. Jedno od glavnih obilježja je to da im se noge spajaju i gube funkciju. Ilustracije su rađene po etičkom idealnu ljepote koji nam je danas još poznat pod pojmom *kalogatija*. Ovaj pojam dolazi od grčkih riječi *kalos* što označava lijepo i *agatos* što znači dobro. Kao ideal ljepote govori da ljepota i dobrota zajedno čine savršenstvo. Lica likova prikazana su bez emocija. Prema starim grčkim vjerovanjima, emocije na licu uništavaju ljepotu i savršenstvo. To savršenstvo vidimo u prvoj fazi kada se Atlantida nalazi na vrhuncu moći, prije nego postaju pohlepni i ogorčeni. Nakon toga njihovo se fizičko savršenstvo gubi te u trećoj fazi podsjećaju na fiktivna bića, nalik sirenama.

Najviše promjene kroz tri faze primjećujemo u odjeći. Kao inspiraciju za odjeću, također smo uzeli iz starogrčke skulpture koju smo spojili uz suvremene dizajnere.

Slika 10. "Nika sa Samotrake", 190. pr. Kr, prikaz lagane tkanine pripijene uz tijelo

Prva faza „Moć“, kao i cijeli ciklus ilustracije, počinje prikazom Atlasa, vrhovnog kralja Atlantide. Ostale ilustracije prikazuju obične ljude koji se odijevanjem, ne razlikuju od kralja, upravo zbog njihova vjerovanja, da u društvu ne postoji niti jedna osoba koja je bolja od ostalih. Prva faza temelji se na kontrastu laganih i prozračnih tkanina koje afirmiraju tijelo poput grčkih skulptura i tvrdih korzeta napravljenih od srebra i zlata, kojega je na Atlantidi bilo u izobilju. Kao inspiracija za korzete od zlata poslužila je Sciaparelli Couture kolekcija iz 2021. godine.

Druga faza „Boj“ prikazuje propadanje dotadašnjeg života. Tkanine polako nestaju kako grad pada pod vodu, a zlatni korzeti sada su upareni s novim materijalima koji su im postali dostupni. Biseri i koralji koje su našli pod vodom polako postaju glavni elementi od kojih je načinjena odjeća. Neki od likova počinju s fizičkim promjenama koje upućuju na skorašnju potpunu fizičku metamorfozu.

Treća faza „Pad“ označava raspad starog društva i novu budućnost pod morem. Zbog svoje pohlepe, gube ljepotu i sva materijalna bogatstva koja su prije imali te koriste nove materijale koji su im dostupni. Odjeća za ovu fazu ilustracija inspirirana je stvaralaštvom nizozemske dizajnerice Iris Van Herpen koja je poznata po spajanju tehnologije i visoke mode.

Na ilustracijama likovi su odjeveni u haljine od kojih je gornji dio od bisera ili koralja. Donji dio haljina usko je pripijen uz tijelo te odgovara boji kože prikazanog lika. Na sebi ima lepršavu tkaninu koja svojim izgledom podsjeća na peraje.

Cilj je bi prikazati fizičke promjene kod likova nakon potonuća. Tako uskom suknjom stvaramo iluziju spajanja nogu i razvitka repa i peraja. Ilustracije su rađene digitalno u formatu A3. Pri izradi ilustracija vodila sam se osobnim shvaćanjem Platonove priče i promišljanjima o tome kakav bi život na Atlantidi mogao biti.

Slika 11. Sciaparelli Couture, 2021

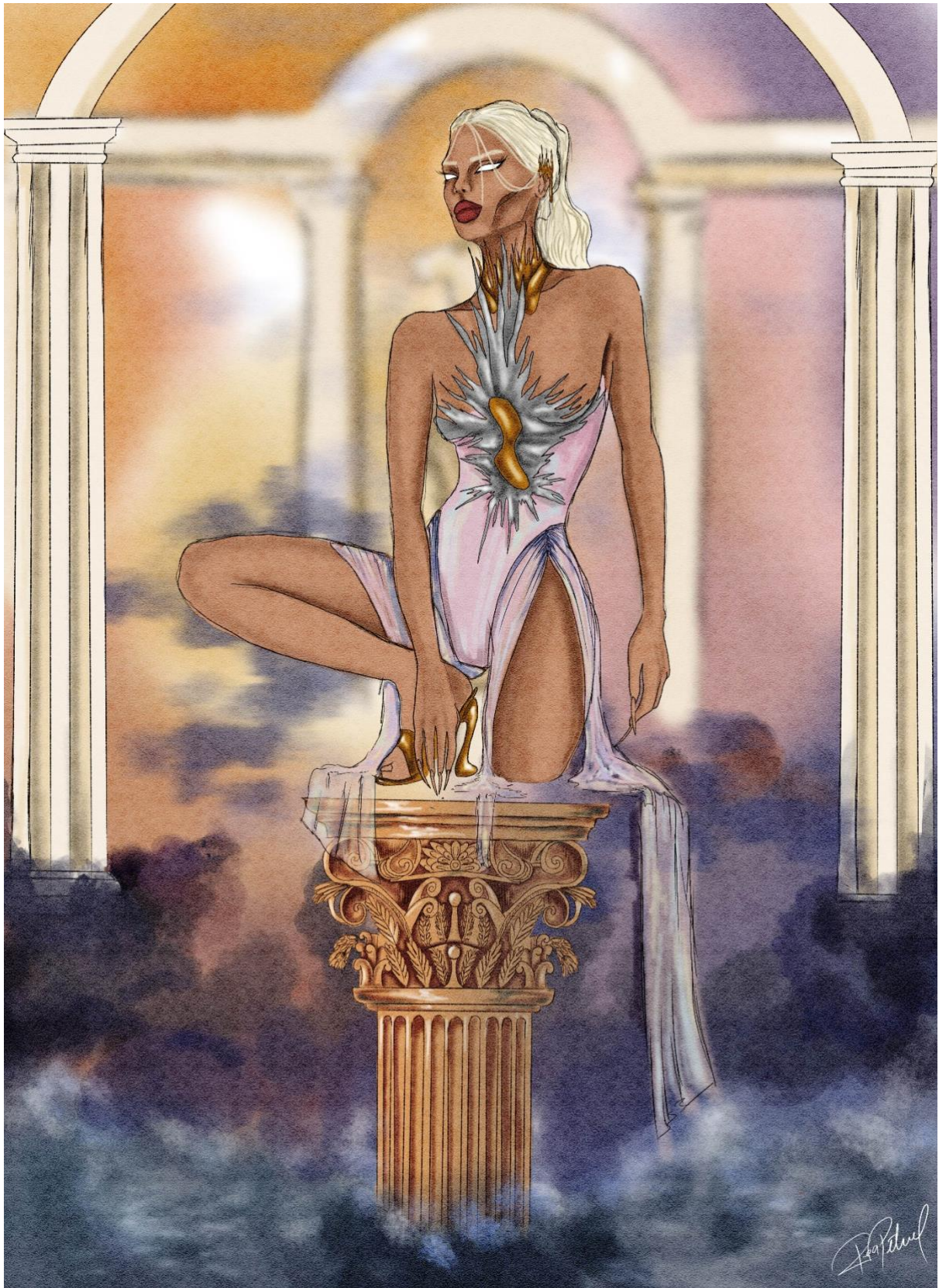
Slika 12. Iris Van Herpen Couture, 2020

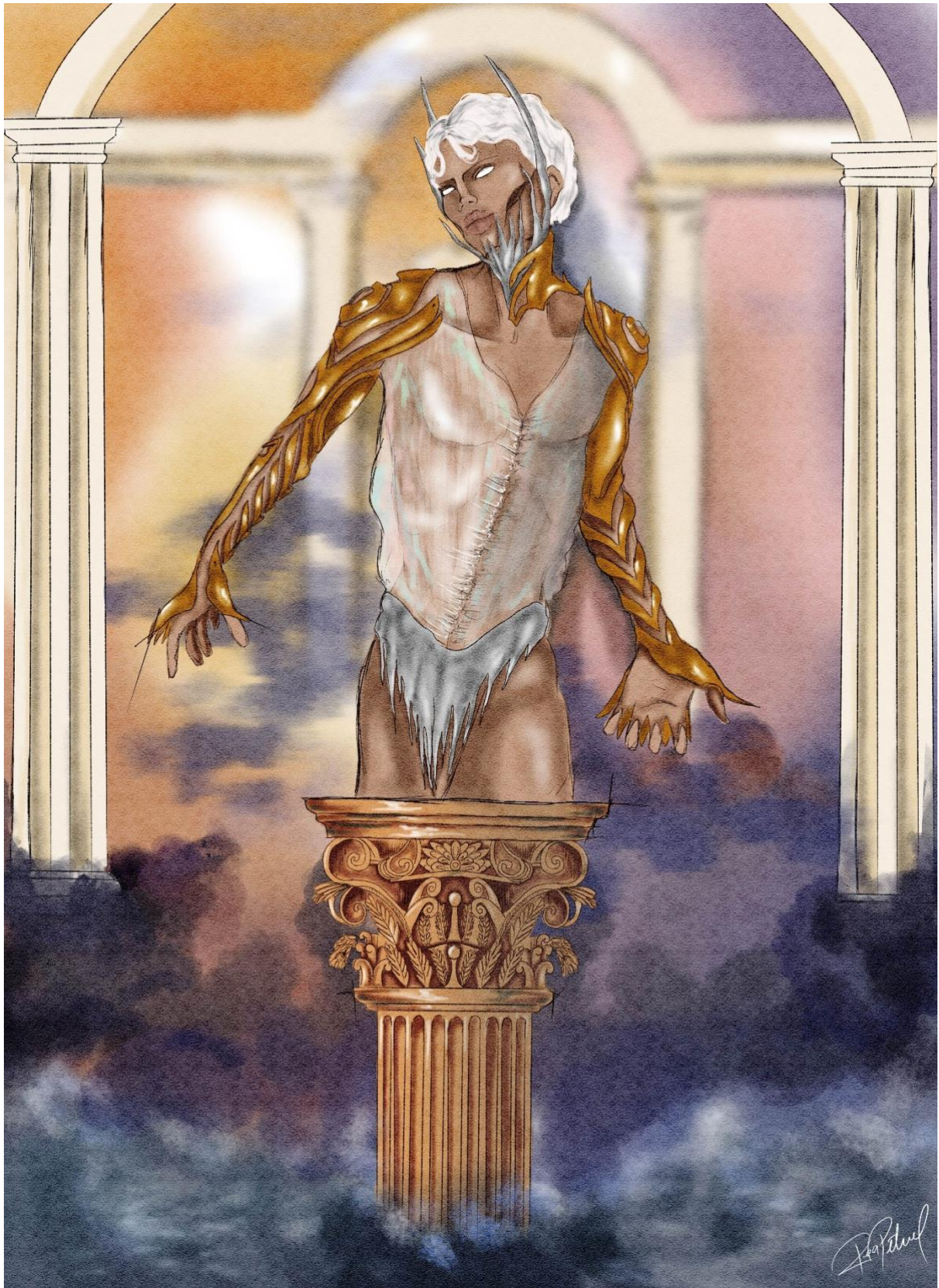
Slika 13. Moć 1

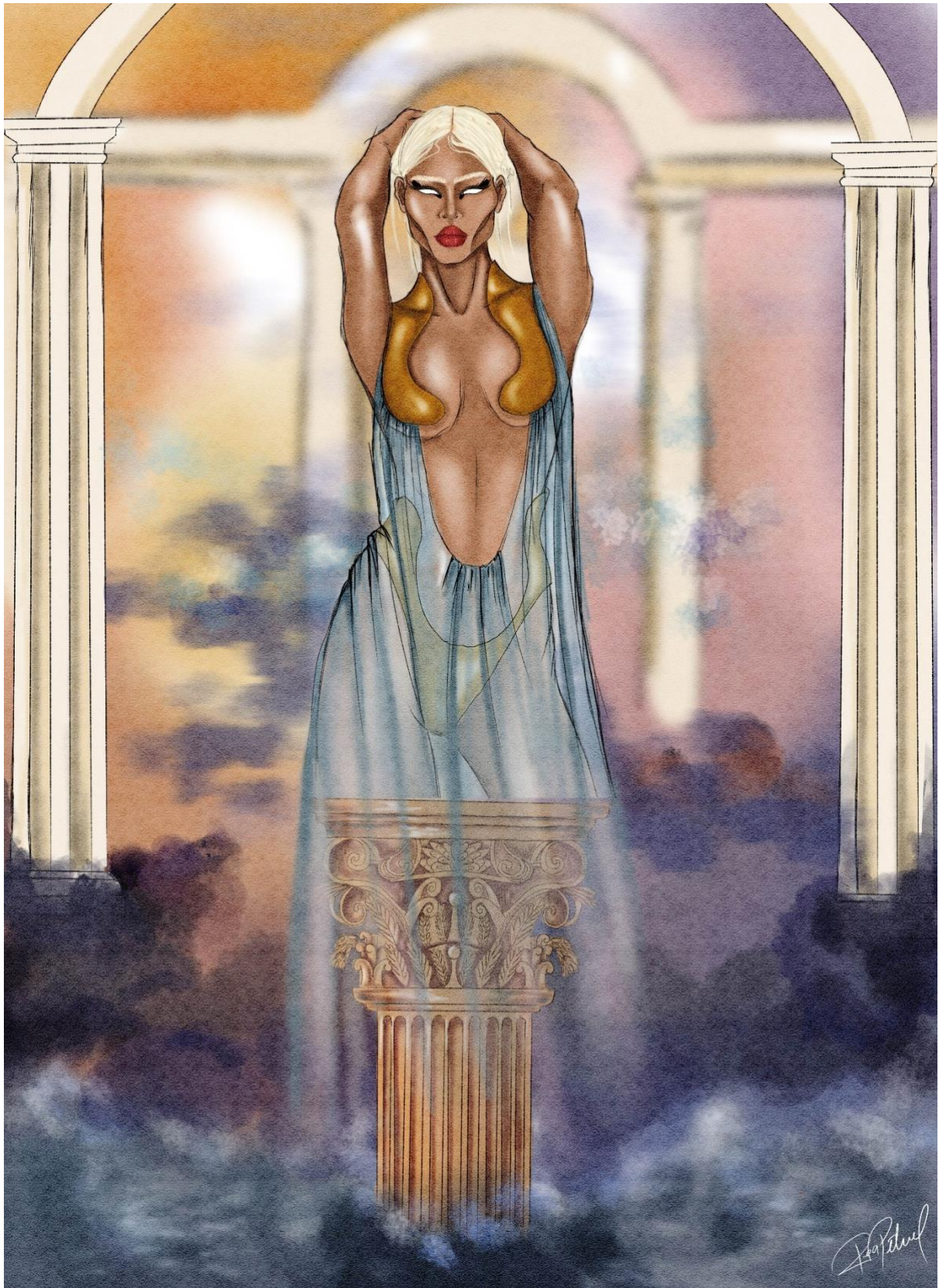
Slika 14. Moć 2

Slika 15. Moć 3

Slika 16. moć 4

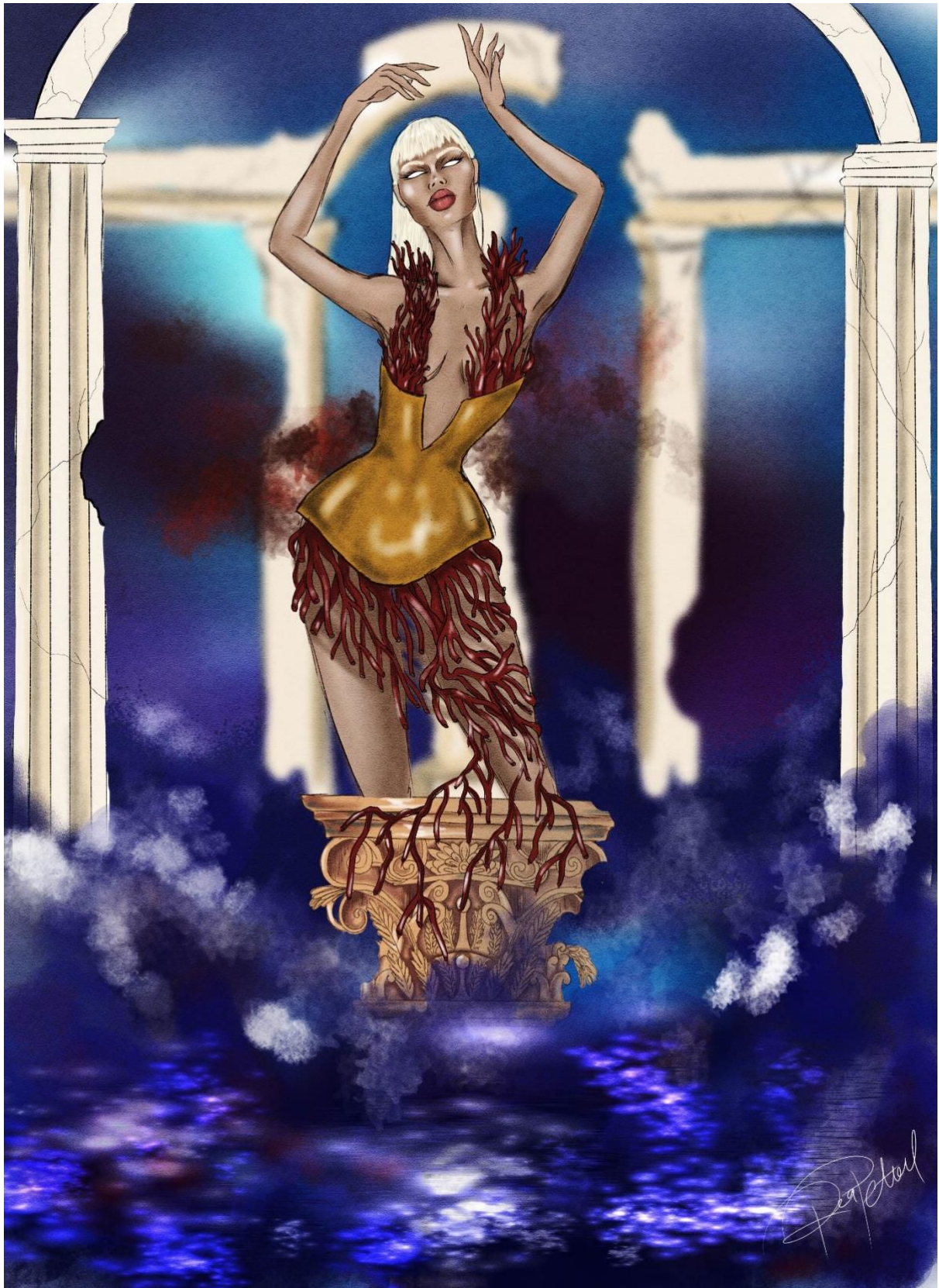
Slika 17. Moć 5

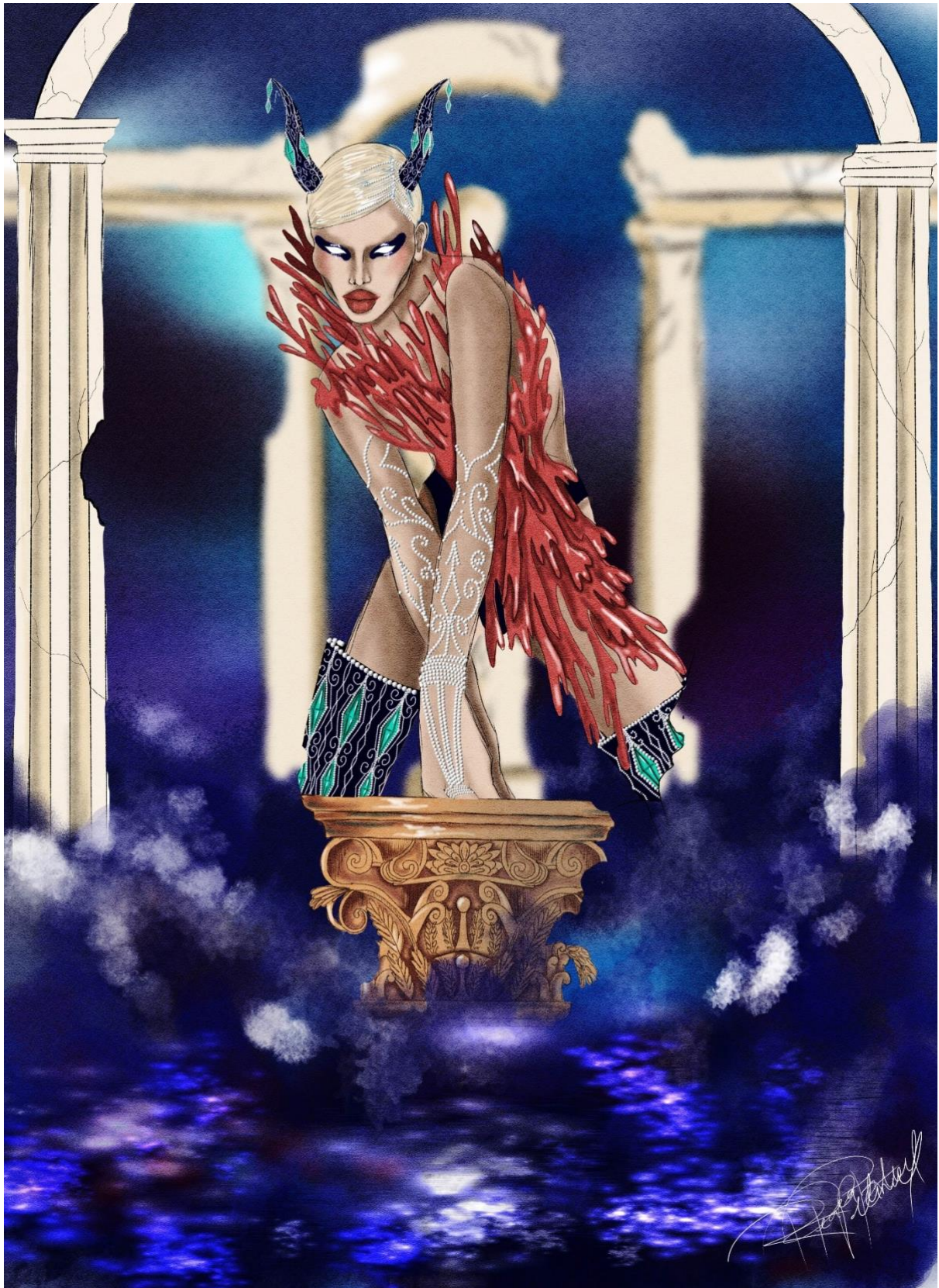
Slika 18. Boj 1

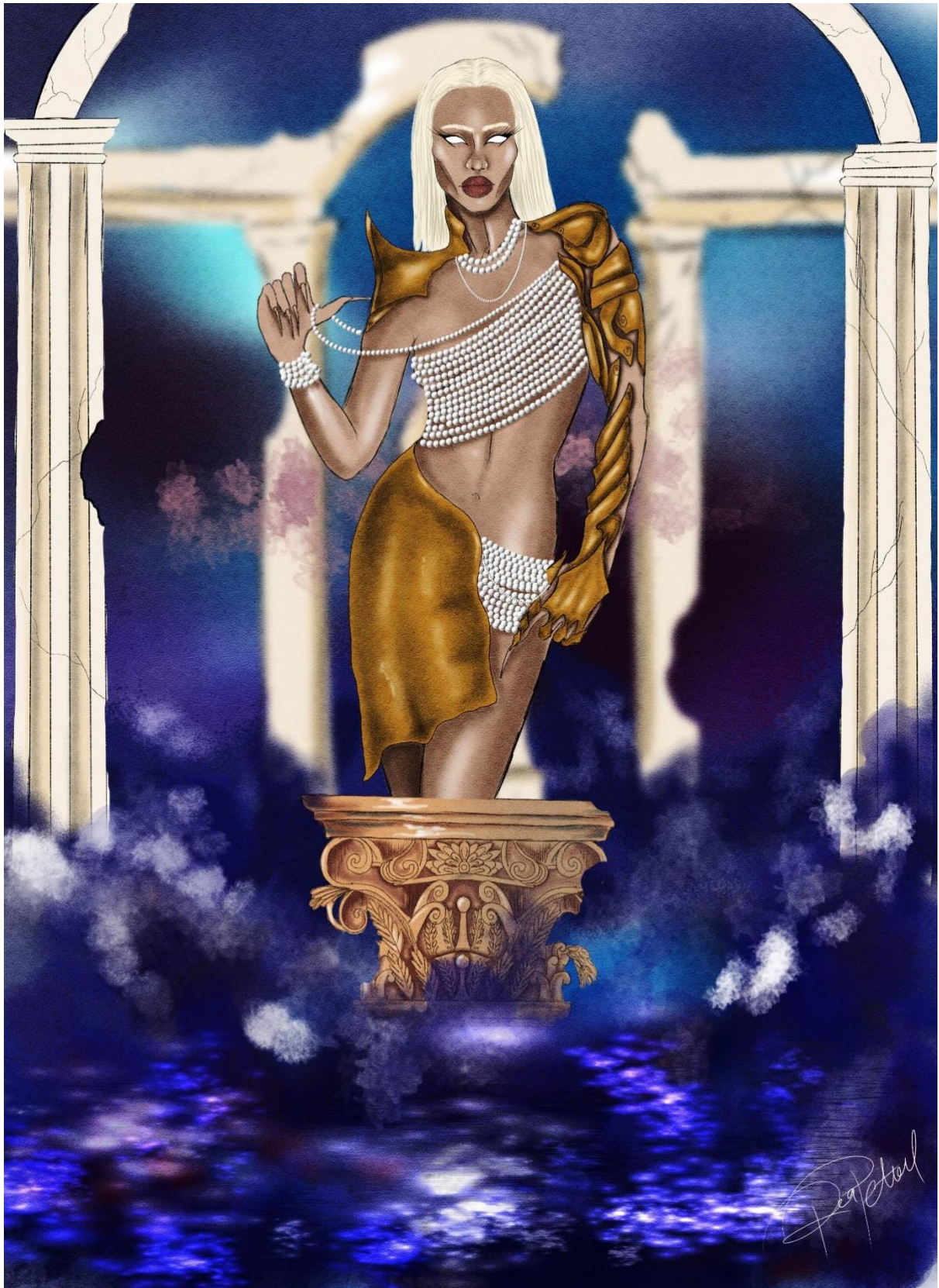
Slika 19. Boj 2

Slika 20. Boj 3

Slika 21. Boj 4

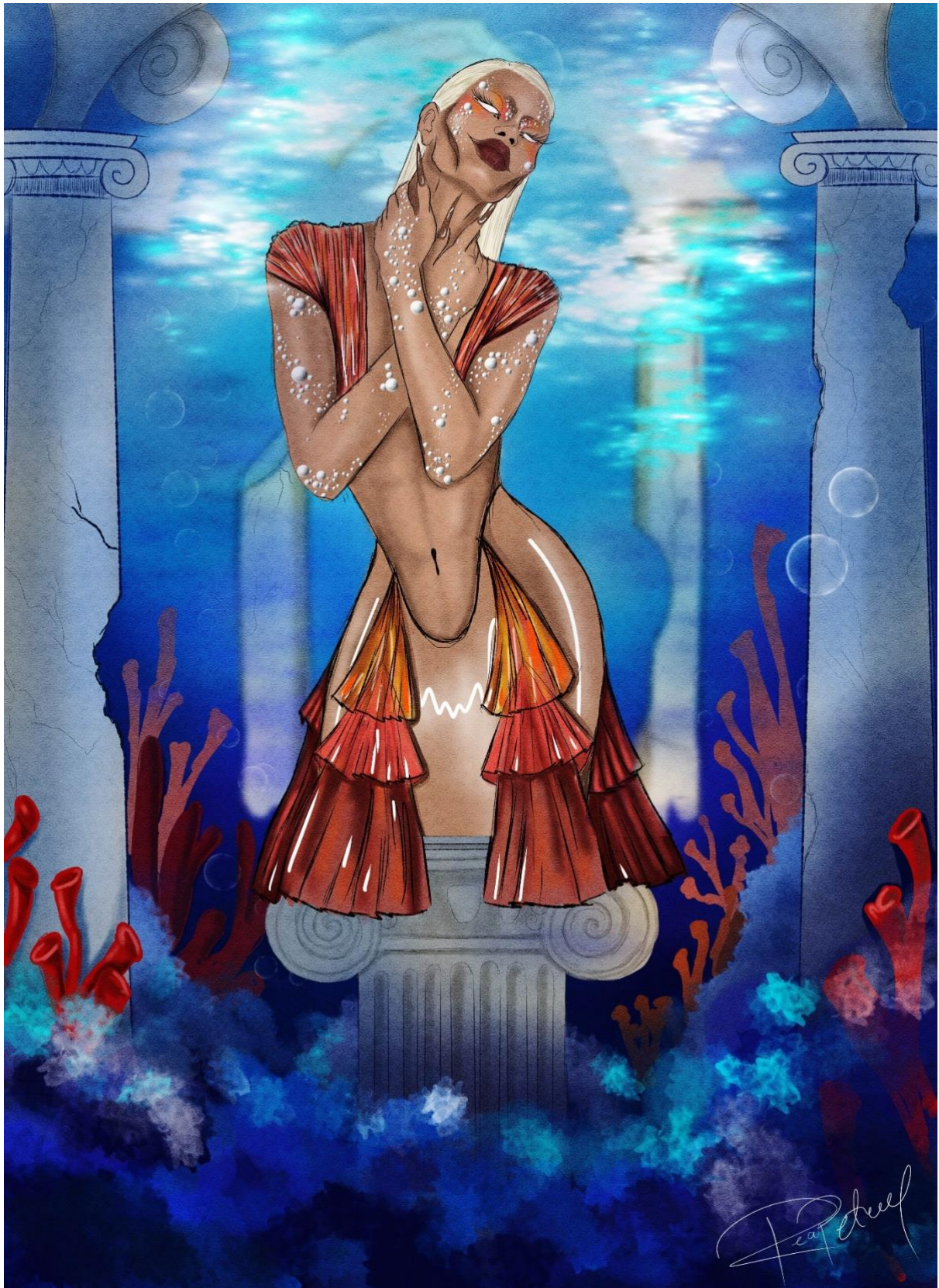
Slika 22. Boj 5

Slika 23. Pad 1

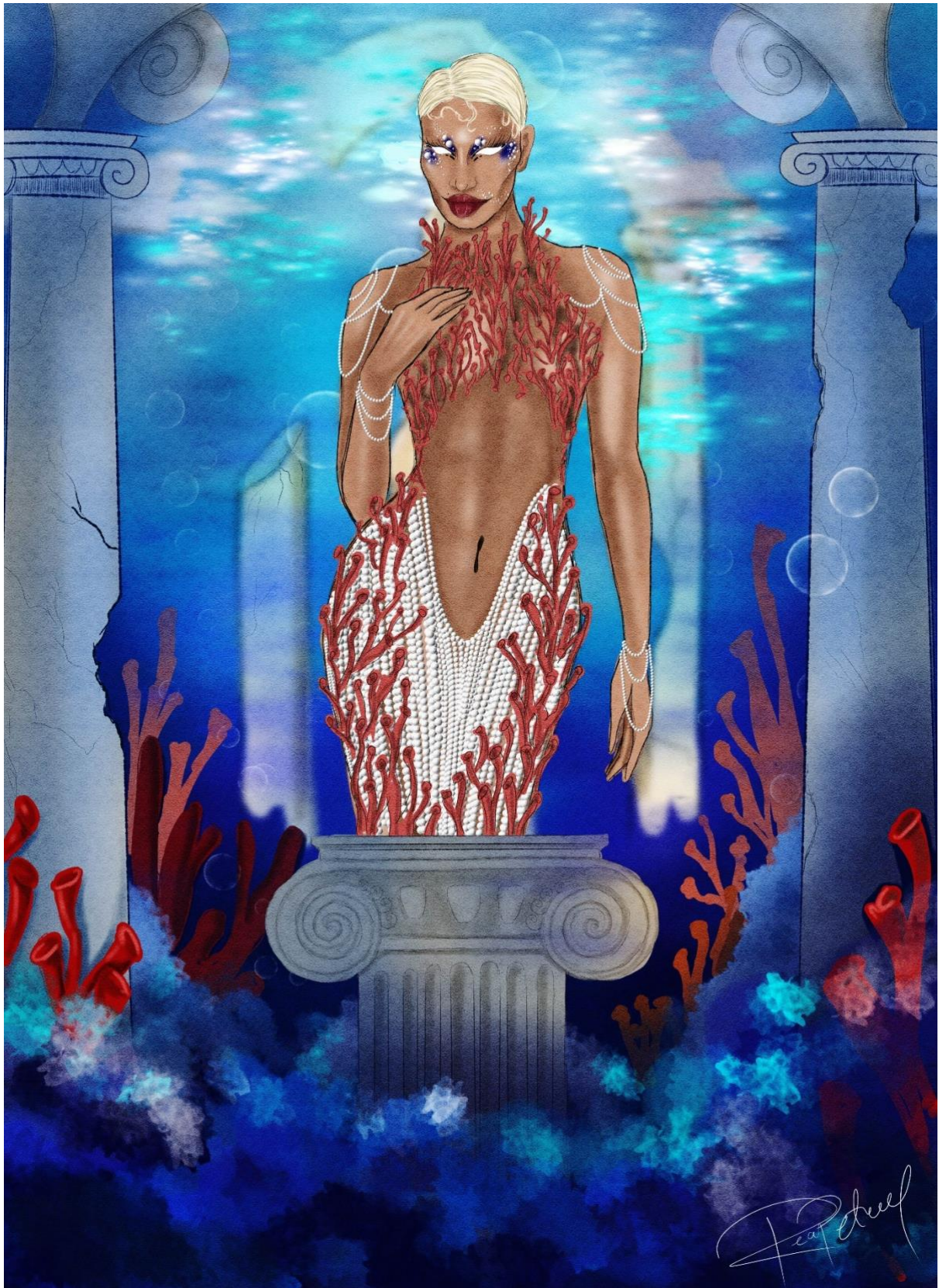
Slika 24. Pad 2

Slika 25. Pad 3

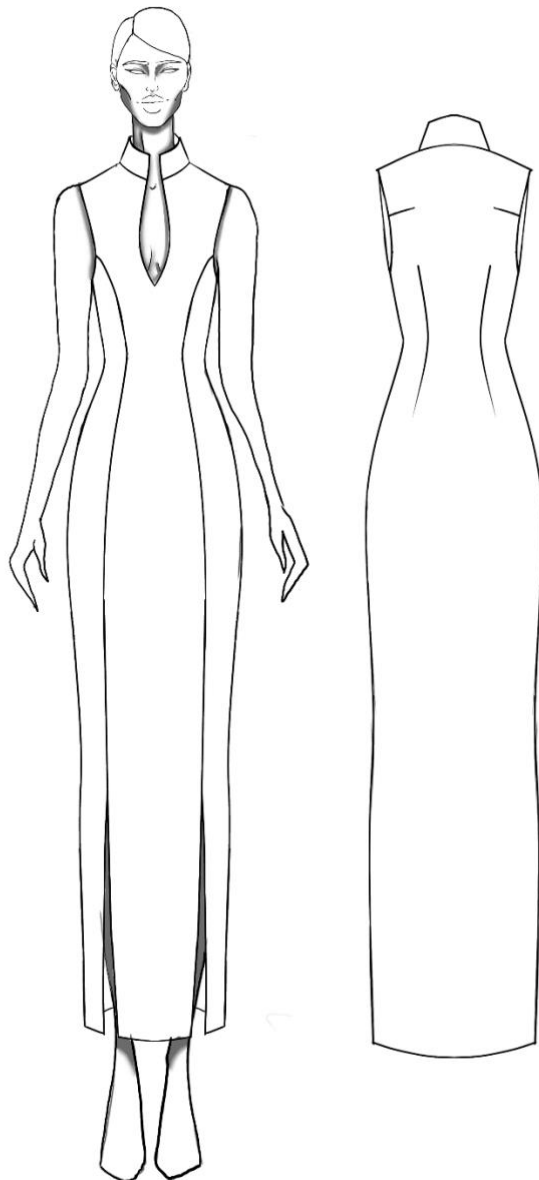
Slika 26. Pad 4

Slika 27. Pad 5

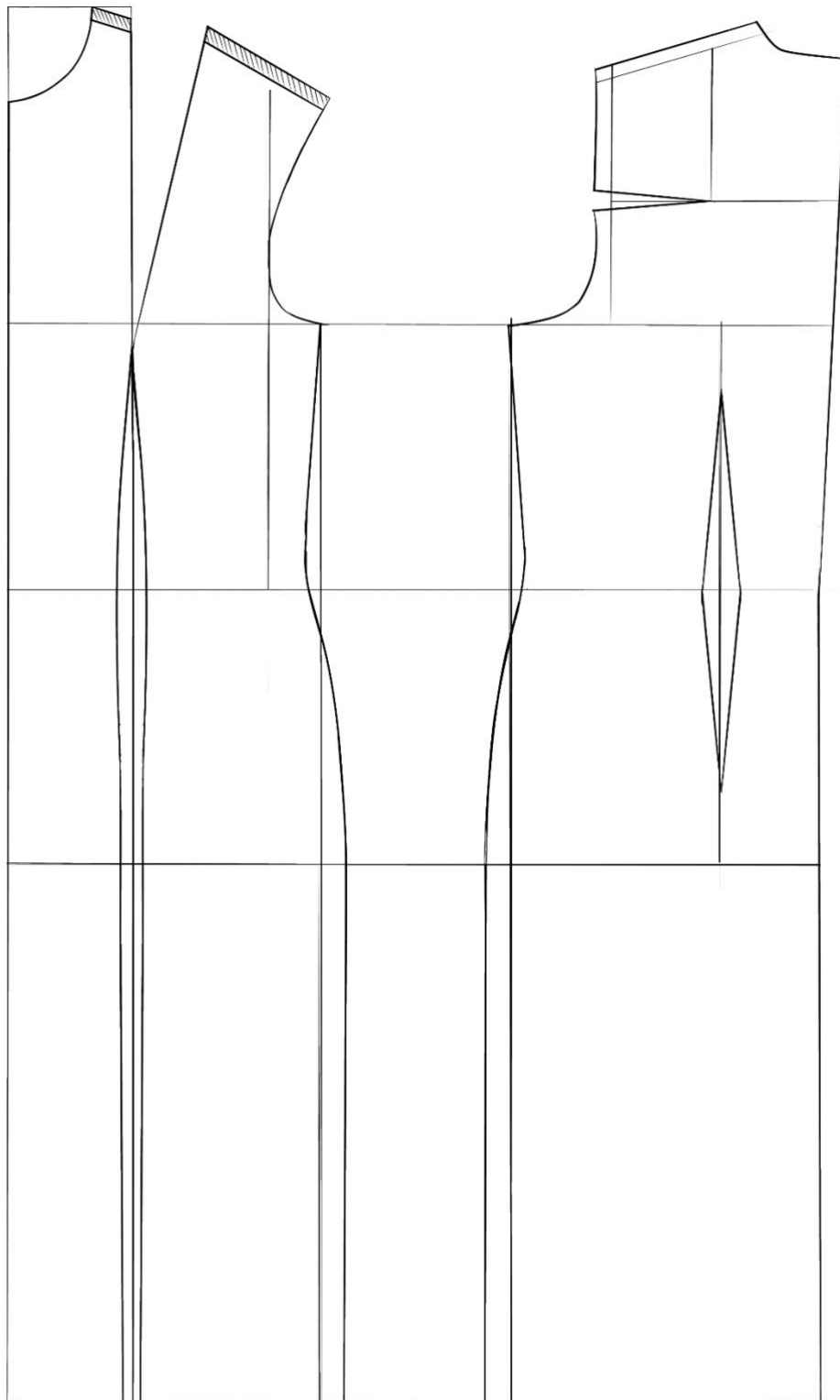
3.2. Konstrukcija i modeliranje kroja

Pri konstrukciji je korištena knjiga Tehnike konstrukcije i Modeliranja Odjeće (D. Ujević, D. Regale, M. Hrastinski)¹³ iz 2004. godine. Kao bazu za modeliranje uzela sam temeljni kroj ženske haljine, odjevne veličine 38. Modeliran je primjer haljine na ilustraciji *Pad 1*.

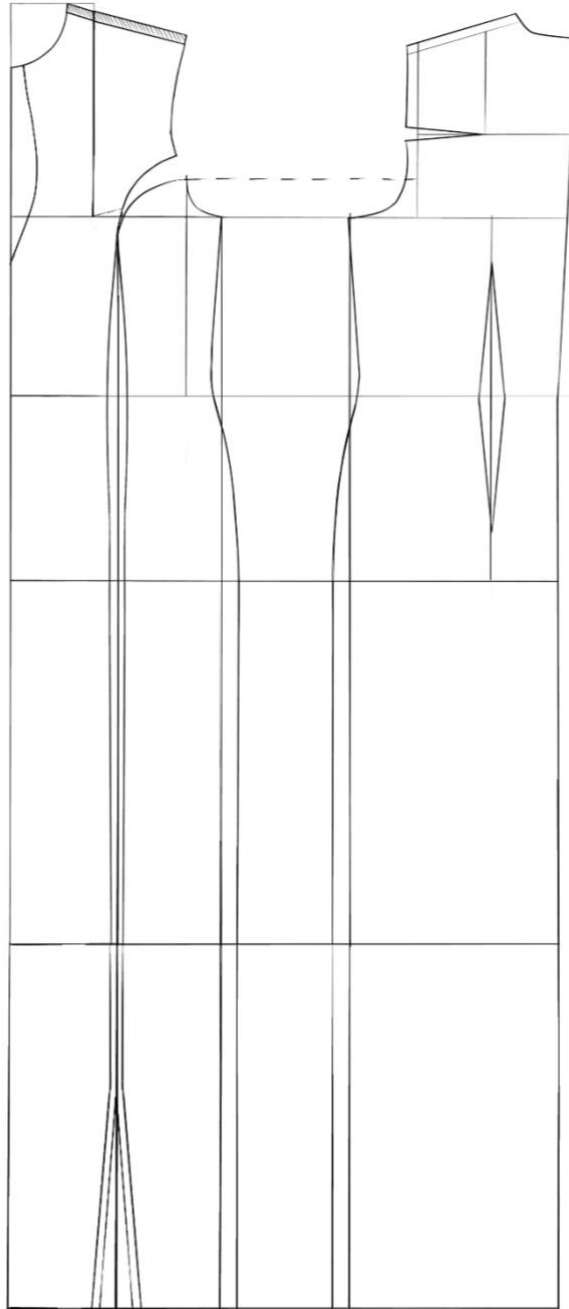

Slika 28. Odabrani model

¹³ Ujević D., Rogale D., Hrastinski M.: Tehnike Konstruiranja i Modeliranja Odjeće, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zrinski d.d., Čakovec, 2004.

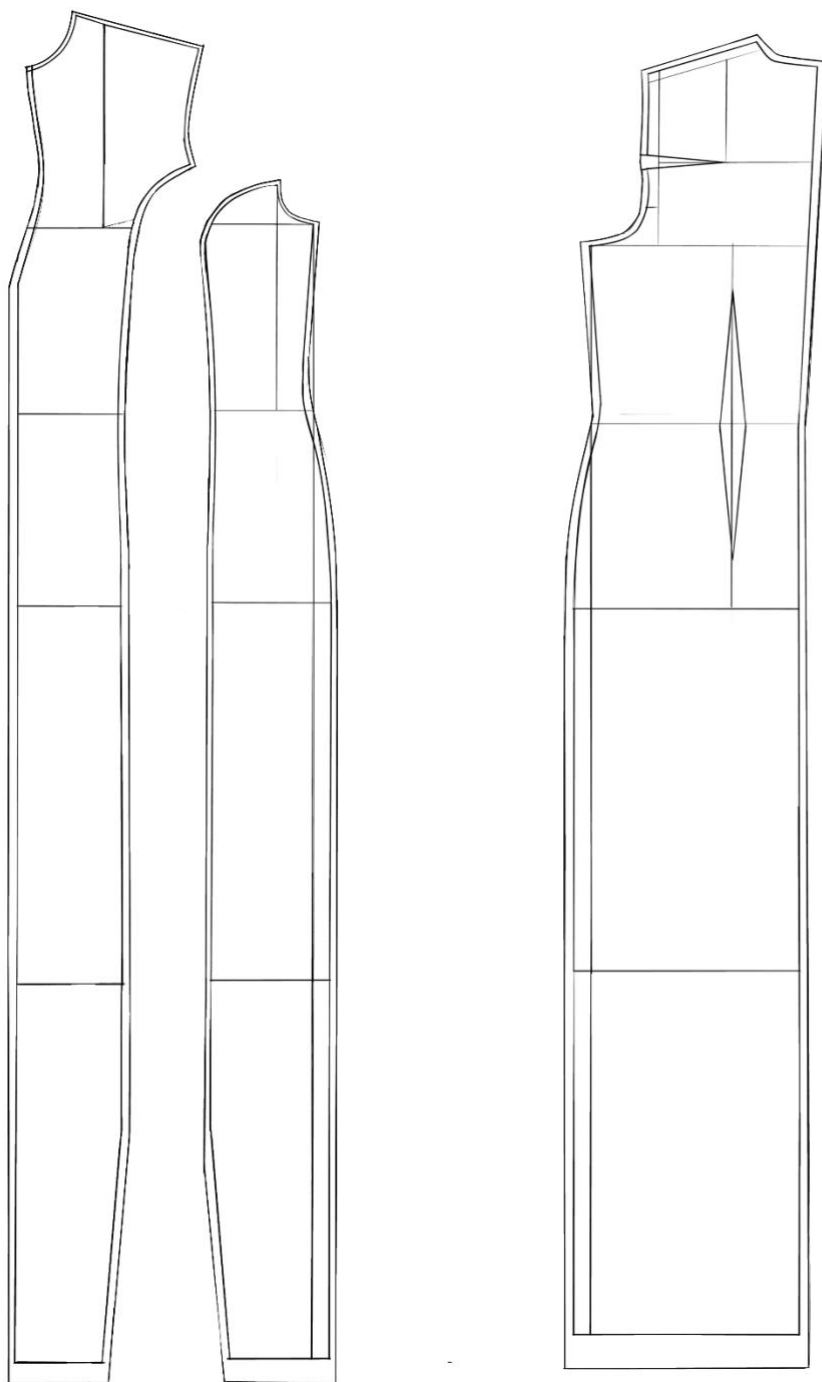
Slika 29. Temeljni kroj ženske haljine

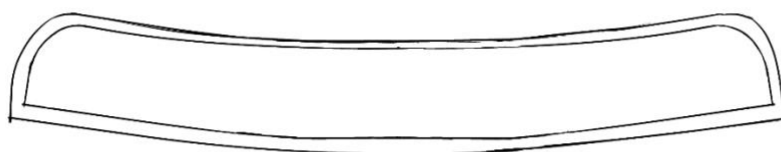
Slika 30. Modeliranje temeljnog kroja prema skici

Slika 31. Konstrukcija stajaćeg ovratnika

Slika 32. Krojni dijelovi sa šavnim dodacima

Slika 33. Ovratnik sa šavnim dodacima

4. ZAKLJUČAK

Platon piše svoje djelo 360-te godine prije Krista, koje je i danas inspiracija mnogim umjetnicima i znanstvenicima. Iako je mnogi smatraju mitom, priča o Atlantidi ima puno dublje značenje koje se može protumačiti kroz nekoliko znanstvenih disciplina. Platon je cijeli život proveo baveći se filozofijom o stvaranju savršenog društva i države. Govoreći o Atlantidi, htio je dati primjer lošega društva. Društva koje „propada“ zbog oholosti i pohlepe. S druge strane, Atena je primjer savršeno uređene države. Ovim kontrastom pokušava prenijeti jasnu poruku: pohlepa i oholost, nikada se ne isplate.

U nastavku, slijedi ciklus od petnaest radova, koji prikazuju moje viđenje života Atlantidana, na temelju onoga što je zapisao Platon. Inspiracija je pronađena u grčkoj kulturi i mitologiji te njihovim zakonima. Stara kultura i novi, suvremeni dizajneri, poput Sciaparelli i Iris Van Herpen, savršeno su se uklopili i omogućili mi da ih vizualno predočim na stranice ovoga rada.

5. LITERATURA

- [1] Platon; <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48642> , od 12.8.2022
- [2] Platon: „Meneksen, Fileb, Kritija“, Beogradski izdavačko-grafički zavod, Beograd, 1983. (prijevod s grčkog: Ksenija Maricki Gađanski)
- [3] Barbarić, Damir: „Skladba svijeta, Platonov Timej“, Matica hrvatska, Zagreb, 2017
- [4] Willie Drye: „Atlantis“, <https://www.nationalgeographic.com/history/article/atlantis>, 13.8.2022
- [5] Loyola, Donnelly, Ignatius: „Atlantis: The Antediluvian World“, Read Books Ltd. Redditch, 2014
- [6] Benjamin Radford: „'Lost' City of Atlantis: Fact & Fable“, <https://www.livescience.com/23217-lost-city-of-atlantis.html> , 2018
- [7] Kate Bethune: „Encyclopedia of collections: Plato’s Atlantis“, <https://www.vam.ac.uk/museumofsavagebeauty/rel/encyclopedia-of-collections-platos-atlantis/> , 2015
- [8] Sarah Mower: „Alexander McQueen Spring 2010 Ready-to-Wear“, <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2010-ready-to-wear/alexander-mcqueen>, 2009
- [9] Ujević D., Rogale D., Hrastinski M.: Tehnike Konstruiranja i Modeliranja Odjeće, Tekstilno- tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zrinski d.d., Čakovec, 2004

6. PRILOZI

- **Slika 1:** <https://hr.wikipedia.org/wiki/Platon>
- **Slika 2:** <https://www.worldhistory.org/image/10818/dialouges-of-plato/> (27.8.2022.)
- **Slika 3:** https://en.wikipedia.org/wiki/Ignatius_L._Donnelly, (27.8.2022.)
- **Slika 4:** <https://picclick.com/Antique-1882-ATLANTIS-THE-ANTEDILUVIAN-WORLD-Occult-IGNATIUS-302755939172.html> (27.8.2022.)
- **Slika 5:** <https://www.wnyc.org/story/charles-berlitz/> (27.8.2022.)
- **Slika 6:** <https://www.dailystar.co.uk/news/latest-news/bermuda-triangle-lost-city-atlantis-16976010> (27.8.2022.)
- **Slika 7:** <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2010-ready-to-wear/alexander-mcqueen> (27.8.2022.)
- **Slika 8:** https://en.wikipedia.org/wiki/Armadillo_shoe (27.8.2022.)
- **Slika 9:** <https://www.vam.ac.uk/museumofsavagebeauty/mcq/alien-shoe/> (27.8.2022.)
- **Slika 10:** <https://www.hippopx.com/hr/samothrace-greek-sculpture-marble-louvre-museum-269260> (27.8.2022.)
- **Slika 11:** <https://www.designartmagazine.com/2021/01/schiaparelli-paris-haute-couture-ss21.html> (27.8.2022.)
- **Slika 12:** <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2020-couture/iris-van-herpen/slideshow/collection#1> (27.8.2022.)
- **Slika 13:** vlasništvo autorice
- **Slika 14:** vlasništvo autorice
- **Slika 15:** vlasništvo autorice
- **Slika 16:** vlasništvo autorice
- **Slika 17:** vlasništvo autorice
- **Slika 18:** vlasništvo autorice
- **Slika 19:** vlasništvo autorice
- **Slika 20:** vlasništvo autorice
- **Slika 21:** vlasništvo autorice
- **Slika 22:** vlasništvo autorice
- **Slika 23:** vlasništvo autorice
- **Slika 24:** vlasništvo autorice
- **Slika 25:** vlasništvo autorice
- **Slika 26:** vlasništvo autorice

- **Slika 27:** vlasništvo autorice
- **Slika 28:** vlasništvo autorice
- **Slika 29:** vlasništvo autorice
- **Slika 30:** vlasništvo autorice
- **Slika 31:** vlasništvo autorice
- **Slika 32:** vlasništvo autorice
- **Slika 33:** vlasništvo autorice